

ק ד ו ש י ם

בכתוב זה מפרש טעם הציווי "כי קדוש אני" *.

ב. וביאור הענין:

פרשיות "אחרי" ו"קדושים" יש ביניהן (בתוכנן) שייכות מיוחדת (כנר-אה גם מזה שברוב השנים * הן מחור-כרות) ומובן ששייכות זו יש בה (כמו בכל ענין שבתורה *) הוראה מיוחדת לכאור"א בעבודתו; ובפרט ע"פ פתגמו הידוע של כ"ק אדמו"ר הזקן * שכל אחד מבני "דארף לעבן מיט דער צייט", היינו — בפרשת השבוע.

ונקודה משותפת זו שבב' פרשיות אלו ניכרת ומובנת בפשטות — ש-

א. בתוכן הציווי ד"קדושים תהיו וגו'" מצינו ב' פירושים הרחוקים זמ"ז מן הקצה אל הקצה: (א) בפשטות — קדוש מופרש ומובדל * ולא רק מובדל מעניני העולם הזה * כ"א "קדושים תהיו" בקדושה נעלית כזו שיש לה דמיון וקשר לקדושת השם. שלכן "קדוש אני" הוא הטעם וההסברה ל"קדושים תהיו"; עלי' בעילוי אחר עילוי עד לתכלית הקדושה * שלמעלה מכל עניני הבריאה וכל סדר ההשתל-שלות * (ב) ע"ד פירוש הגמרא * בכתוב הדומה * לנדוד * : "והתקדשתם — אלו מים ראשונים, והייתם קדושים — אלו מים אחרונים", היינו שה-קדושה היא בדברים פשוטים וגש-מיים — בנוגע לאכו"ש * — שגם

שלכאורה פש"מ הוא, כנ"ל בפנים, תכלית העילוי בקדושה, פירשי "היו פרושים מן העריות ומן העבירה". וביקר (פכ"ד, ו) מזכיר רק "גדר ערוה" וראה מפרשי רש"י כאן.

7* אף שבש"ס שם: "כי קדוש זה שמן טוב (ערב) — הרי הפי הוא שטעם זה מוסיף עוד ענין — שמן.

ועפ"ז יומתק הא דאין המברך מברך על מים אחרונים מפני שאין שמן ערב (ראה שו"ע אדה"ז א"ח רסקפ"א), כי הטעם הרי קאי אלפניו ולכן ב' הענינים תקנה ומנהג אחד הוא.

8 בכל שנה פשוטה (שבכל מחזור קטן) של יס שנה — יב שנים פשוטות ושבע — מעוברות (רמב"ם הל' קדה"ח פ"י ה"י"א)).

9 מל' הוראה — זח"ג גג, ב.

10 סה"ש תש"ב ע' 29 ואילך.

1) ראה תניא פמ"ו (סו, א): וקדושה הוא לשון הבדלה.

2) ראה רמב"ן כאן.

3) ראה תניא שם: אשר קדשנו במצו ותיו שהעלנו למעלה קודש העליון ב"ה שהוא קדושתו של הקב"ה בכבודו ובעצמו כו' והיו לאתרים ממש וז"ש והייתם לי קדושים כי קדוש אני כו', עיי"ש.

4) ראה מאור עינים (מו, ב) עה"פ בפ"י מחז"ל (ויק"ר פכ"ד, ט) "יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושתו למעלה מקדושתכם", ד"יכול כמוני" הוא בניחותא, וראה אוה"ת עה"פ.

5) ברכות גג, סע"ב.

6* ראה אוה"ת קדושים ע' קיד.

6) שמיני יא, מד. וראה פרשתנו כ, ז. חדא"ג מהרש"א שם. תו"ת שמיני שם.

7) ולהעיר שגם בנדוד"קדושים תהיו"

ממעל ממש"י, יכול ולכן גם צריך (תהיו — ל' ציווי) להתעלות בתכלית העלי' דקדושה.

אמנם קדושה נעלית זו דפרשת "קדושים" דורשת הכנה והקדמה — והיא נרמזת ונלמדת בפ' "אחרי": העבודה דיוהכ"פ ביום הקדוש ובמקום שהוא קודש הקדשים, שעל ידה באה כפרתם וטהרתם של בני עד אשר "לפני הוי' תטהרו" — הם "מגיעים" בטהרתם למדרגה ש"לפני (למעלה משם) הוי'" — זהו הנותן להם כח ויכולת בהעבודה ד"קדושים תהיו", שיעלו ויגיעו להתאחד בתכלית ה"קדושה ד"קדוש אני".

ג. והנה מדובר כבר ששם הפרשה מרמז על תוכן ענינה"י. עפ"ז גם ה"הכנה והנתינת כח לעלות בקדש, שעלי' בא הכתוב ללמדנו בתחלת פ' אחרי, הרי היא מרומזת בשמה — "אחרי מות".

וביאור הדבר: "אחרי מות", פשוטו כמשמעו, מתייחס לכל המדובר בפר' שהי'נו להאזהרות והציוויים הבאים לאחר מות נדב ואביהו, בקרבתם לפני הוי'". וידוע הפירוש בזה"י:

מזה הוכחה שגם ההוראה שבוה מכוונת ומתאימה לכא"א":

פ' "אחרי" התחלתה בענין שהוא תכלית הקדושה במקום ובזמן ובבנ"א, בסגנון הירדוע: בעולם שנה נפש"י: עבודה בקדש"ק, ביום הקדוש ע"י כה"ג; וענין הקדושה הוא גם העיקר בתוכנה של פ' קדושים — התחלתה "קדושים תהיו כי קדוש אני", וגם (קרוב ל)סיומה"י: "והייתם לי קדושים כי קדוש אני ה'". (ונכפל בתוך הפ' "והתקדשתם והייתם קדושים כי אני ה' אלקיכם"י) — ועד שכל הפרשה על כל עניני' והכתובים שבה נקראת "קדושים".

והנה מכיון דקדושה זו שעלי' הו"ה הרו כא"א מבנ"י היא במדרי' גבוהה כזו, שיש לה ערך ויחס להקדושה ד"קדוש אני", כנ"ל, מתעוררת השאלה: איך אפשר לאדם להגיע ולעלות ל"קדושה דלמעלה שהיא שלא בערך ה"ענינים דלמטה? — ומפרש הכתוב: "קדושים" (עד כדי קדושה אלקית) תהיו (גם לשון הבטחה"י) כי קדוש אני" — מכיון שהוא ית' קדוש, לכן גם כא"א מבנ"י"י, שהוא "חלק אלקה

(15) תניא רפ"ב.

(16) אחרי טז, ל.

(17) לקו"ת אחרי כו, ג כו, ד.

(18) ראה לקו"ש ח"ה ע' 58.

(19) ראה אוה"ח עה"פ באריכות * (נת) באר בבבלי. "להבין ענין הנסירה" — ירר

(*) בס' נר למאור (מרגלית) ציין לכמה ס' המבארים אוה"ח זה.

(11) אשר על ענין ג' בחי' אלו הוא היסוד של ס' יצירה (אוה"ת יתרו ע' תתטז ואילך).

(12) כ, כו.

(13) שם, ז.

(13*) ראה מאור עינים מז, א. אוה"ת קדושים ע' קט.

(14) ראה לעיל הערה 4.

הגבלה ובבחי' א"ס ממש, ולכן גם "קדושתכם" (שסיבתה וטעמה היא) "קדושת" — עליכם להתעלות בה יותר ויותר.

ד. זוהי ההוראה לכל אחד ואחת מבני ובנות ישראל: אין להסתפק בזה שפעל בנפשו והגיע לדרגא געלית בעבודתו עבודת השם, כ"א להשתדל תמיד לעלות בדרגות הקדושה. וגם אם אומר בנפשו שכבר הגיע להדרגא ד"קרבנתם לפני הוי' ", ואפילו אם באמת הגיע לזה, עליו לדעת שעתה מתחלת פרשת "אחרי" — לאחר עבודתו ומדריגתו הקודמת צ"ל עבודה ביתר שאת וביתר עוז, היא העבודה ד"קדושים תהיו כי קדוש אני", לעלות למעלה מעלה בהררי קודש.

ויתירה מזו: לא רק עלי' באופן של הילוך מדרגא לדרגא, עלי' מסור דרת ובמילא מוגבלת; שעם היות ש' מתעלה לדרגא גבוהה יותר מהקודמת, בכ"ז מכיון שכל המדריגות הן בערך זל"ז, הרי גם בעלייתו בעילוי אחר עילוי למדריגה רמה ונשאה, עדיין לא יצא לגמרי מ(שייכותו ל)מצבו ומדריגתו הראשונה. וה"ז בדוגמא לשליבות הסולם, או לטבעות שלשלת — שאין זה אלא סולם אחד ושלשלת אחת, שהטבעת העליונה קשורה בזה שתחת' ולכן יש לה קישור ושייכות גם ל' טבעת הכי תחתונה ועד"ז בשליבות הסולם —

הציורי וההוראה ד"קדושים תהיו" הוא שהעליות בקדושה צ"ל באופן בלתי מוגבלת בכמות העליות ובאיכות העלי': להתעלות בעילוי כזה שהיא

"בקרבנתם לפני הוי' ", שהגיעו לקירוב גדול מאד להוי', לאהבה ותשוקה עצור מה להקב"ה, עד שגופם לא הי' יכול להכיל גודל חפצה ותשוקתה של ה' נשמה ובאו ל"כלות הנפש" ממש.

ובכ"ז באה תורה בציורים ואזהרות גם ל"אחרי (מות שני בני אהרן)", היינו שגם המדריגה ד"קרבנתם לפני הוי' " אינה תכלית העבודה, אלא שיש לה "אחרי" — להתעלות עוד בעבודה גם לאחר שהגיע לתשוקה העצומה דכלות הנפש. והיינו שאין הגבלה ב' התעלות מדרגא לדרגא בעבודת הוי'; ובהגיע האדם גם למדריגה געלית מאד, הוא יכול ו(לכן) צריך לעלות עוד יותר.

וזהו הכלל וההקדמה וההכנה ב' עבודת הקודש שבא ברמו בהשם "אחרי" — שאין להסתפק בעבודתו ועלייתו בקדושה ע"ע, אלא שצ"ל "אחרי" זה עלי' בעילוי על העילוי הקודם.

אמנם העבודה עצמה והכח ע"ז שיכול לעלות בעלי' בלתי מוגבלת בא בהדגשה בפ' "קדושים": הטעם אשר "קדושים תהיו" עד לקדושה הבלתי מוגבלת, כנ"ל, הוא "כי קדוש אני — קדושת" למעלה מקדושתכם" ¹⁰, שכל עלי' שלכם בקדושה — עדיין "קדושת" למעלה, היא למעלה מכל

שלם רעא, א. וצ"ע למי הוא. ד"ה כתוב באוה"ח (לאה"ז אהלהך — ליאונא). ד"ה וכל הלבבות (אוה"ת אחרי ע' תלח ואילך). ד"ה אחרי מות תרמ"ט. ובכ"מ.

וידוע יי ש"בכל דור ודור וכל יום ויום חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים" — היינו שבעבודת היום הוא יוצא ממדריגתו של אתמול, הנחשבת כ"מצרים" ו"הג" בלות" לגבי יכולתו היום.

ז. ועפ"י יש לתווכ ב' הפירושים הנ"ל ב"קדושים תהיו": (א) קדוש ומובדל בתכלית, יציאה והתעלות בלתי-מוגבלת ועד — לקדושתו ש" למעלה; (ב) דוגמת פעולת "מים רא" שונים" ו"מים אחרונים", שהם מפני הטומאה והזוהמא וסכנת מלח סד" מית" — והיינו להדגיש ולהורות שהעבודה ד"קדושים תהיו" במעלתה הכי נעלה כנ"ל שייכת לכל בני"ן מן הקצה אל הקצה: אלו שהם קדושים ומופשטים מכל שייכות לעניני עוה"ז עד לאלו שעדיין עסוקים בהם ממש באופן פשוט יי.

וע"פ הוראת אדמוה"ז בפתגמו: "לעבן מיט דער צייט": בזמן ש" קוראים ולומדים פרשיות "אחרי" קדושים" יש בהן הוראה בחיים לכל אדם מישראל — לבעלי מדריגה גבוהה, שלא יאמרו די להתעלות בעבור דתם; ולאילו הרחוקים מאד מדרגא זו, שאל יפלו ברוחם שלא יוכלו לעלות בקדש כ"כ וישארו במדריגתם התחת

בבחי' "אחרי" יי לגמרי לגבי מדריגה שלפניו — שמדריגתו לאחר העלי' היא באין ערוך ואין לה שייכות ל" מעמדו ומצבו הקודם יי.

ה. עפ"י הנ"ל תובן השייכות דה" פרשיות "אחרי" ו"קדושים" להענין ד" יציאת מצרים אשר (ע"פ רוב יי) נקראות הן בהשבתות שבין פסח ל" שבועות יי, היינו בהומן הנמשך וקשור ליציאת מצרים יי:

יציאת מצרים ענינה יציאה ועלי' (כמש"נ יי — המעלך מארמ"צ) ממצב למצב אחר שאין כל ערך ביניהם — הן בגשמיות "מעבדות לחירות" יי והן ברוחניות "מאפילה לאור גדול" יי.

21) מות" — ביטול דרגא הקודמת. ועי' דר"ז צ"מ מ' תעניות דלישכח תלמוד בבלי (ב"מ פה, א (כ"ג הרשל)). ועי' עלי' בנהר דינור ובין ג"ע לג"ע דלישכח חיוו ודרגתו הקודמת (תו"א לב, ד, סט, ג, זו, א, ב"ס אתהלך — ליאזניא ע' קכו, ש"פ ע' קסח, ובכ"ח).

22) ראה בביאור ההפרש בין עבודת המלאכים שאף שגם הם עולים ממדרי' למדרי' ג' "עומדים" והגשמות דוקא נ' "מהלכים" (לקו"ת שלח לה, ד, ד"ה צאינה וראינה תריס, ד"ה שובה ישראל תריסו, ועוד).

23) פ' קדושים — תמיד לאחר תהי"פ. ופ' אחרי — לפעמים (ראה טווא"ח סתכ"ח) בשבת הגדול שלפני הפסח.

24) ראה של"ה חלק תושב"כ ר"פ וישב.

25) ראה שמות ג, יב וברש"י שם.

26) שופטים כ, א.

27) הגש"פ ברכת אשר באלנו.

28) אור גדול הוא הארת ע"ק שע"י באים אור המוהין וגדלות (ס' דאריז"ל — קול יעקב).

29) תניא רפמ"ז (וראה פסחים קטז, ב).

30) ראה טושו"ע אדה"ז או"ח וסקנ"ח ורסקפ"א.

31) ועד גם לאלו שצריך להזהירם ש" יהיו פרושים מן העריות ומן העבירה — כנ"ל הערה ד.

תונה, אלא שגם הם יכולים לעלות וע"ד הפי': דע מה למעלה ממך
 בעילוי אחר עילוי ועד לאין ערוך, פי' דע כל מה שלמעלה הכל הוא
 ממך".

ועד להדרגא ש"קדושתי למעלה —
 (היא) מקדושתכם" — כפירוש הידוע
 בזה".

(משיחות ש"פ אחו"ק, תשל"א)

(33) לקרא להה"מ סקצ"ח. וכן בשם
 אדה"ז (ס' השיחות תש"ד ע' 23).

(32) מאור עינים קדושים מו, סע"ד. שם
 מו, ב. מו, ד. אוה"ת ר"פ קדושים.

א מ ו ר

תיכף לאח"ז: "שבע שבתות תמימות" פירושו שבע שבועות שלמות במנינם: ובמעל"ע וכמרז"ל: "אימתי

גרשום ופירש"י שם). שהפירוש ד"שבע שב"תות תמימות" הוא "אותן המתחילות באחד בשבת ומסתיימות בשבת" (כפירוש המורש), וזה מה שבהשנים שחל יו"ט באמצע השבת מתחילים לספור ממחרת השבת (אף שאז אינן "תמימות") הוא לפי שמהכתוב "תספרו חמשים יום" למדים "דלא בעינן שבע שב"תות תמימות מאחד בשבת ועד שבת אלא בחמשים בעלמא באיזה יום שישלימו".

אבל שם אפ"ל שדחם בקש ולי לא ס"ל, וכמפורש בזה דרכו של ריב"ז בנוגע לצדוקי שלא ה"י חפץ לגלות לו טעמו של דבר דאסור לגלות להם טעמי תורה* — דמזה מוכן שבאם אפשרי** אסור שלא לדחותם בקש. ועפ"ז (דזהו רק דח' בקש וטעם האמתי הוא כשאר הטעמים שהובאו שם) יתורץ: א) פשיטות ריב"ז "מנין לכם" (דממחרת השבת — כפשוטו), ב) הרי גם לריב"ז י"ל ד"שבת" כפשוטו והמשך הכתוב הוא: וספרתם לכם (כשחל יו"ט בשבת) ממחרת השבת ג' (כשחל באמצע השבת) תספרו חמשים יום. ג) הא דבתר"כ לא הובאו כלל דברי ריב"ז (אף דהובאו גם במגלת תענית), וראה לקר"ש חייט ע' 4 ובהערה 26 שם.

7) ובפרט שרוב השנים אין היו"ט (דפ"ס) חל בשבת.

8) משא"כ אם חיסר ע"י שלא ספר ומנה פעם אחת (ראה שו"ע אורח סתפ"ט ס"ח ובמג"א שם (ראה מחה"ש שם). שו"ע אדה"ז שם סכ"ג).

9) מנחות סו, א. וכ"ה בתר"כ ורש"י שם.

(*) רשב"ם ב"ב קסז, רע"א.

(**) משא"כ כנאי אפשר שאז צריך לעינותו (שבת ל, ב) ולכן בב"ב (שם) רק מעיקרא לא גילה כו'.

א. עה"פ "וספרתם לכם ממחרת השבת ג' שבע שבתות תמימות תהיינה" איתא במדרש: "תני ר' חייא כתיב שבע שבתות תמימות תהיינה אימתי [הן תמימות:] בזמן שאין ישוע ושכני' ביניהם." ופירש במ"כ (בשם הרוקח): "כשבא ר"ח ניסן בשבת, יבא פסח בשבת ויתחילו בספור במוצאי שבת, ואז הן השבתות תמימות כששת ימי בראשית." ומ"ש "בזמן שאין ישוע ושכני' ביניהם" — "לסימן נקט". כי כשחל פסח בשבת אזי המשמרות "ישוע ושכני'" לא עבדו בביהמ"ק בין פסח לעצרת (כמבואר בארוכה במ"כ שם).

וצריך להבין: פירוש הכתוב ב"ממחרת השבת" היא לכל הדיעות [לא "ממחרת שבת בראשית", כ"א] "ממחרת יו"ט". והיינו שגם כשחל פסח באחד משאר ימי השבוע, התחלת הספירה היא ממחרת הפסח ולא ממחרת השבת שלאחר הפסח (כדעת הבייתוסים). ומזה מוכן, שהבא

1) פרשתנו כג, טו.

2) קה"ר פ"א ג.

3) מ"כ שם.

4) תר"כ (ורש"י) עה"פ. מנחות סה, ב.

5) מנחות שם, סע"א. פרש"י — חגיגה

י, א; ר"ה כב, ב.

6) במט' מנחות סה, ב הוכיח ריב"ז נגד דעת הבייתוסים: "כתוב אחד אומר תספרו חמשים יום וכתוב אחד אומר שבע שבתות תמימות תהיינה הא כיצד כאן ביו"ט שחל להיות בשבת כאן ביו"ט שחל להיות באמצע השבת." והיינו (ראה פירוש רבינו